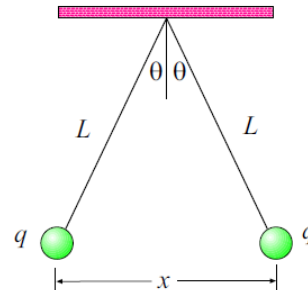

Lista 1: Elektrostatyka-1

Zadanie 1. Dwie jednakowe małe kulki o masie $m = 10$ g (każda) są zawieszona na jedwabnych nitkach o długości $L = 120$ cm (rys. obok). Nici zostały zamocowane w jednym punkcie. Następnie kulki naładowano jednakowym ładunkiem, wskutek tego odchyliły się o mały kąt $\theta = 10^\circ$. (a) Oblicz wartość ładunku zgromadzonego na kulce. (b) Oblicz wartości sił działających na jedną z tych kulek.

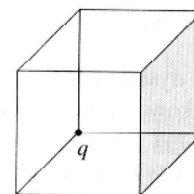

Zadanie 2. Oblicz wartość i wyznacz kierunek siły działającej na ładunek $q = 5 \cdot 10^{-9}$ C znajdujący się w środku półokręgu o promieniu $R = 5$ cm na którym znajduje się równomiernie rozłożony ładunek $Q = 3 \cdot 10^{-7}$ C.

Zadanie 3. Dipol elektryczny to układ dwóch różnoimiennych ładunków o tej samej wartości bezwzględnej q , umieszczonych w odległości d od siebie. Załóżmy, że dipol leży w płaszczyźnie XOY, a jego początek w środku dipola. Wiadomo, że dipol umieszczono na osi OX w ten sposób, że ładunek $-q$ jest w położeniu $-d/2$, natomiast ładunek $+q$ jest w położeniu $+d/2$. Wyznacz wektor natężenia pola w punkcie P: (a) znajdującym się na prawo od ładunku $+q$ na osi OX; (b) znajdującym się na osi OY po jej dodatniej stronie; (c) znajdującym się w dowolnym punkcie na płaszczyźnie XOY w odległości r od środka dipola, przy czym $d \ll r$.

Zadanie 4. Wyznacz wartość natężenia pola elektrycznego w punkcie P leżącym na osi pierścienia, który jest naładowany jednorodnie z powierzchniową gęstością ładunku σ . Wewnętrzny promień pierścienia wynosi R_1 , zewnętrzny promień pierścienia wynosi R_2 . Punkt P znajduje się w odległości d od płaszczyzny pierścienia. Rozważ przypadki szczególne: (a) $R_1 = 0$; (b) $R_1 = 0$ i $R_2 \rightarrow \infty$.

Zadanie 5. Ładunek q umieszczony jest w wierzchołku sześcianu, jak to przedstawiono na rysunku obok. Ile wynosi strumień $\vec{E}$ przepływający przez zacieniowaną ściankę?

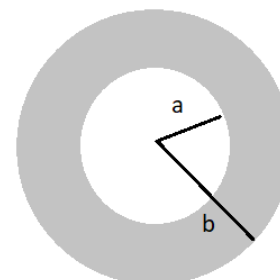
Zadanie 6. Wyznacz natężenie pola elektrycznego na zewnątrz i wewnątrz jednorodnie naładowanej kuli o promieniu R i całkowitym ładunku q .

Zadanie 7. Dwie jednorodnie naładowane kule o promieniu R i objętościowej gęstości ładunku $+\rho$ i $-\rho$ umieszczono w taki sposób, że częściowo nakładają się. Niech $\vec{d}$ oznacza wektor łączący środek dodatnio naładowanej kuli ze środkiem ujemnie naładowanej kuli. Pokazać, że natężenie pola w obszarze nakładania się kul jest stałe i obliczyć jego wartość.

Zadanie 8. Dana jest powłoka kulista, na której znajduje się ładunek o następującym rozkładzie przestrzennym:

$$\rho = \frac{k}{r^2},$$

przy czym $k = \text{const}$, w obszarze $a \leq r \leq b$ (rys. obok). Znaleźć natężenie pola elektrycznego w trzech obszarach: (i) $r < a$, (ii) $a < r < b$; (iii) $r > b$. Narysuj zależność wartości wektora natężenia pola elektrycznego w funkcji odległości od środka powłoki.

Zadanie 9. Dana jest nieskończona płaszczyzna, naładowana ze stałą gęstością powierzchniową $+\sigma$.
Znaleźć natężenie pola elektrycznego wytwarzanego przez tę płaszczyznę.

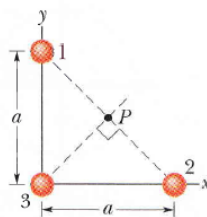
Zadanie 10. Udowodnij, że z prawa Gaussa wynika prawo Coulomba.

ZADANIA DO SAMODZIELNEGO ROZWIĄZANIA

Z.1 W wierzchołkach trójkąta równobocznego znajdują się dwa jednoimienne ładunki, każdy o wartości $q = +1$ C. Długość boku trójkąta wynosi $a = 1$ m. Oblicz wartość wypadkowego natężenia pola elektrostatycznego w trzecim wierzchołku trójkąta.

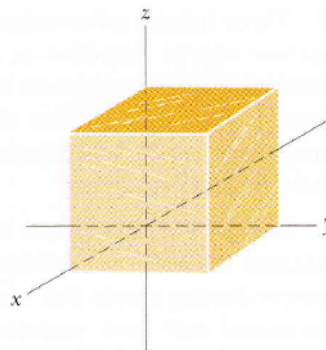
Z.2 Wyznacz wektor natężenia pola elektrycznego w odległości l nad punktem leżącym dokładnie pośrodku dwóch ładunków o wartości $+q$ (każdy), znajdującymi się w odległości d . Jak zmieni się wartość wyznaczonego wektora natężenia pola elektrycznego w przypadku, gdy $l \gg d$?

Z.3 Wyznacz kierunek i oblicz wartość natężenia pola elektrostatycznego w punkcie P , wytworzonego przez trzy ładunki punktowe $q_1 = -e$, $q_2 = +e$ oraz $q_3 = +2e$ (rys. obok).

Z.4 Wyznacz wektor natężenia pola elektrycznego w odległości d nad jednym z końców odcinka o długości L , jednorodnie naładowanego z gęstością liniową λ .

Z.5 Długość krawędzi sześcianu wynosi $a = 50$ cm (rysunku obok). Sześcian znajduje się w obszarze pola elektrycznego, którego wektor natężenia jest opisany: (a) $\vec{E} = -3\hat{i} + 4\hat{j}$ (N/C); (b) $\vec{E} = -3x\hat{i}$ (N/C). Oblicz strumień wektora natężenia pola elektrycznego przepływającego przez ścianę równoległą do płaszczyzny XOZ i przecinającą oś OY w punkcie $y = a$.

Z.6 Nieskończenie długą prostą nici znajdującą się w próżni naładowano ze stałą gęstością ładunku λ . Wyznacz wektor natężenia pola jako funkcję odległości r od nici.

Z.7